

reilen az a tendencia, amely az egyetemes kulturérdeket összhangzásba kívánja hozni a teremtő elme istenadta jogaival. A szabadalmi törvényünkre gondolok itt, amely a fenti magasabb elv érdekében a szükséges korrektívumokat megtalálta.

A szerzői jog kizárólagossága a mechanikai átvitelek terén, ahol olyan szoros a kapcsolat a szerző, az iparos és a kereskedő között, korrektívumokra szorul, nemcsak a kereskedelem és az ipar érdekeinek megvédése szempontjából, hanem a nagyközönség és az egyetemes zenei kultúra érdekében is.

Dr. Trebits Herbert.

Felmentés és házasság érvénytelensége Ausztriában. Az Ausztriában fennálló házasságjogi szabályok értelmében a közigazgatási hatóság ad felmentést a házassági akadályok alól, és ez összeomlás óta az *impedimentum ligaminis* alól is, s e felmentés alapján a házasság új házasságot köthet. Ennek ellenére a bíróságok az ily házasságot az eléjük került semmisségi perekben érvénytelennek mondották ki, s a legfelsőbb bíróság egy e kérdésben adott szakvéleményében ugyanerre az álláspontra helyezkedett. Minthogy elterjedt felfogás szerint a bíróságnak nincs hatásköre arra, hogy döntsön abban a jogkérdésben, vajjon a közigazgatási hatóság hatáskörébe esik-e az ált. polg. tkv. értelmében új házasság kötéséhez szükséges felmentés megadása, a házasságvédő már 1926-ban az alkotmánybírósághoz fordult, hogy e kérdésben foglaljon állást. Akkoriban az alkotmánybíróság ezt a kérelmet hatáskör hiányából elutasította és kimondta, hogy hatásköri összeütközés bíróság és közigazgatási hatóság közt nem forog fenn azért, mert az utóbbi egyszerűen felmentést adott, a bíróság pedig a felmentést törvénybe ütközőnek és ezért a házasságot semmisnek deklarálta.

Új helyzet állt elő azonban a kérdésben az alkotmánybíróságnak egy 1927 nov. 5-én hozott határozata folytán, amelyben azonos esetben az ellenkező álláspontra helyezkedett. Szerinte az alkotmány 68. §-a értelmében közigazgatási intézkedést hivatalból csak az a hatóság jelenthet ki semmisnek, amely azt meghozta, vagy annak fölöttes hatósága. Mindaddig, amíg ez meg nem történik, az intézkedést mindenki érvényesnek és kötelezőnek tartozik tekinteni, s különösen a bíróság is köteles az intézkedés anyagi jogerejét respektálni. A bíróságnak tehát nincs hatásköre arra, hogy önállóan eldöntse, vajjon a házassági felmentést jogszerűen adták-e meg, még akkor sem, ha ez a kérdés mint a házassági semmisségi perben hozandó ítélet előkérdése merül fel. Ha a bíróság ily hatáskört vindikál a maga számára, úgy pozitív hatásköri összeütközés esete forog fenn a bíróság és a közigazgatási hatóság között az alkotmánybíróságról szóló törvény 42. §-a értelmében.

Az osztrák igazságügyminiszter kijelentette, hogy a kérdést törvényhozási uton kell rendezni.

Időközben az egyik bíróság az említett állásfoglalás alapján kimondotta, hogy a bíróságnak nincs hatásköre arra, hogy a felmentés jogérvényességének vizsgálatába bocsátkozzék. M.

Víszonosság Magyarország és Lengyelország között a csőd-eljárásban és kényszeregyezségi eljárásban. A magyar és lengyel kormány között diplomáciai jegyzékváltás útján megállapítás jött létre arra nézve, hogy a két állam polgárai, mint hitelezők a csőd-eljárásban és kényszeregyezségi eljárásban bíróságok előtt, teljesen egyenlő jogokat fognak élvezni (az 1881. XVII. t.-c. 71. §-a